

Είναι εύκολο να πεθαίνεις για μια γυναίκα,
το δύσκολο είναι να ζεις μαζί της.

Επιμέλεια ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΗ

Κόσμος και..

μη

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ο Πανορμίτης, όπως τον αποκαλούν τον Ταξιάρχη Μιχαήλ στη Σύμη από την τοποθεσία του σε ένα μικρό όρμο, είναι ένα μεγάλο και πλάμπουτο μοναστήρι που δεσπόζει, μονοπωλεί θάλαγα κυριολεκτικά το ειδυλλιακό τοπίο. Ο Άγιος θεωρείται θαυματουργός σε όλη την Ελλάδα και κάθε χρόνο τον επισκέπτονται δεκάδες χιλιάδες επισκέπτες, δεν θα εκπλαγώ αν είναι και εκατοντάδες χιλιάδες, αλλά δεν γνωρίζω τους αριθμούς. Είδα όμως ένα τεράστιο κτηριακό συγκρότημα με δεκάδες δωμάτια με όλες τις ανέσεις, όπου φιλοξενούνται προσκυνητές που θέλουν να κάνουν διακοπές εκεί. Τα νερά στην παραλία είναι πεντακάθαρα και οι τουρίστες έβλεπαν στο βυθό τα ψάρια, τα χταπόδια και χιλιάδες αχιμούς που μού άνοιξαν την όρεξη επειδή είναι από τους αγαπημένους μου μεζέδες.

Εκεί, λοιπόν, στην παραλία του Πανορμίτη έρχεται ένα ζεύγος τουριστών και με ρωτά "ποιά είναι αυτή η εκκλησία" και "σε ποιο νησί βρίσκεται".

Το πρώτο πράγμα που σκέφτηκα ήταν "κύττα που μου κάνουν πλάκα οι Γερμανοί" επειδή δεν μπορούσα να πιστέψω ότι δύο Ευρωπαίοι αγόρασαν εισιτήρια για ένα ταξίδι στο άγνωστο με βάρκα την ελπίδα χωρίς να γνωρίζουν πού θα τους έβγαζε. Και όμως οι άνθρωποι πραγματικά δεν γνώριζαν ποιός είναι ο Ταξιάρχης που ίσως να ήταν λογικό, αλλά όχι και να μη ξέρουν ότι βρίσκονταν στη Σύμη!

Τελοσπάντων, οι προσκυνητές και οι ξένοι ταξιδιώτες πλημμύριζαν το προαύλιο του ναού και έτρωγαν τον εύγευστο άρτο που πρόσφεραν κάποιες κυρίες, όταν είδα για πρώτη φορά στον Πανορμίτη άνδρες, γυναίκες και παιδιά με ψάθινες σκούπες κάθε μεγέθους να σκουπίζουν το πάτωμα από μωσαϊκό που προκάλεσε την περιέργειά μου.

Ρώτησα μερικούς προσκυνητές που δεν γνώριζαν γιατί γινόταν αυτό το έθιμο, αλλά μια κυρία προσφέρθηκε να μου εξηγήσει ότι με το σκούπισμα καλούσαν τον Ταξιάρχη να "καθαρίσει" από τα σκουπίδια το σώμα τους και τη ζωή τους. Μετά το σκούπισμα, οι σκούπες αφιερώνονται στην εικόνα του Ταξιάρχη.

Ο ιερός ναός είναι πολύ μικρότερος από την μεγάλη φήμη του Πανορμίτη, αλλά εντυπωσιακός από τον θησαυρό των πολύτιμων ταμιάτων που κρέμονται από παντού. Οι πιστοί προσεύχονται με ευλάβεια μπροστά στην μεγαλοπρεπή εικόνα, τη χαϊδεύουν τρυφερά και προσπαθούν να μεταφέρουν με τα χέρια τους την αγιωσύνη της στο σώμα

τους, ενώ μόνο οι ίδιοι γνωρίζουν για ποιά ασθένεια ζητούν τη βοήθεια του Ταξιάρχη όταν αποτύχουν όλες οι προσπάθειες της επιστήμης.

Μπροστά στο Ιερό του ναού είδα έναν μοναχό και τον ρώτησα αν είναι δυνατόν να δω τον Μητροπολίτη Σύμης

of Economics, Κέβιν Φέδερστοουν και μέλος της «επιτροπής σοφών» που συγκρότησε ο πρωθυπουργός, ο οποίος σε συνέντευξή του δήλωσε ότι «το κράτος σας είναι περισσότερο πρόβλημα παρά λύση».

Υστερα από δύο ώρες στο μοναστήρι

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΜΙΑΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ Σύμη: Ωρα περισυλλογής

επειδή έχει οικογενειακούς δεσμούς με το Σίδνει και ο πατήρ Νύμφων με αιφνιδίασε όταν μου ανέφερε ότι κατάγεται από τον Πλάτανο Πελοποννήσου, ότι είναι θείος του προέδρου της ΟΦΣΕ κ. Καλαβρυτινού και της οικογένειας Μακρή από το Μπανκστάουν και το σπουδαιότερο, ότι ήταν παρών στη γέννηση του αγαπητού φίλου και συνεργάτη, Παύλου Θεοδωρακόπουλου, ενώ είχε παραστεί και στην κηδεία της μητέρας του Παύλου, πριν μερικούς μήνες! Τί μικρός είναι ο κόσμος... Σε ένα απομονωμένο τοπίο, ενός απομονωμένου νησιού, στην άλλη άκρη της γης, να βρω έναν ιερωμένο με δεσμούς αίματος, όπως λέει ο ίδιος, στην Αυστραλία.

Στη σύντομη συνομιλία μας, ο πατήρ Νύμφων δεν παρέλειψε να αναφέρει ότι η μόνη ελπίδα για να σωθεί η πατρίδα είναι τα ξενιτεμένα παιδιά της.

"Βοηθείστε μας αυτές τις δύσκολες ώρες να σωθεί η Ελλάδα. Το πρόβλημα δεν είναι οικονομικό, απλά έχουμε χάσει τον μπουσούλα και δεν ξέρουμε πια πού πάμε. Εχω επισκεφθεί το Σίδνει και είδα με τα μάτια μου τα μεγάλα έργα σας, το ήθος σας, την αγάπη σας για την πατρίδα. Βοηθείστε την..." μου είπε ο αγαθός Λευίτης και σκέφτηκα να τον στείλω για βοήθεια στους τζάμπα τουρίστες που πλήρωσαν ακριβά αυτοί που τώρα έχουν χάσει τον μπουσούλα, αλλά δεν ήθελα να γίνω κακός μέσα στον ιερό χώρο. Όμως με τον πατέρα Νύμφωνα συμφωνεί ο καθηγητής Ελληνικών Σπουδών στην έδρα «Ελευθέριος Βενιζέλος» του London School

του Ταξιάρχη επιστρέψαμε στο Γιάλο της Σύμης διακρίνοντας τα μικρονήσια γύρω που πολύ θα ήθελα να επισκεφθώ μια μέρα επειδή είναι βουτηγμένα στην αρχαία ιστορία μας, όπως έχει γράψει ο Μιχαήλ Εμμ. Αρφαράς.

"Η Νύμφος για να σου ανιστορήσει τη ζωή της αρχαίας Υμου, οι Διαβατές για να σε γοητεύσουν, τα Σεσκλιά (αρχ. Τεύτλινσα) για να σου πουν τα παθήματα του αθηναϊκού στόλου σαν αντιστάθηκαν στους Σπαρτιάτες στον Πελοποννησιακό Πόλεμο και να σε πάνε στα απομεινάρια της τριγλιτής βασιλικής με νάρθηκα του 5ου μ.Χ. αιώνα", έγραψε ο Μιχαήλ Εμμ. Αρφαράς.

Η άφιξη του σκάφους για δεύτερη φορά στο Γιάλο προκαλεί συναγερμό στο κατάστρωμα καθώς οι ερασιτέχνες φωτογράφοι αγωνίζονται για τις προνομιακές θέσεις από όπου θα συλλάβουν τη φωτογραφία της ζωής τους.

Με την απόβαση των ταξιδιωτών, πλημμυρίζει η προκυμαία από κόσμο πριν διαλυθεί στο δαίδαλο των στενών δρόμων αναζητώντας με ζήλο τα αξιοθέατα που θα τους εντυπωσιάσουν και θα συγκινήσουν.

"Οι συνοικιακοί ναοί, τα ξωκλήσια, το αρχαιολογικό μουσείο του Χωριού και κάθε φυσικό τοπίο μπορούν να σου στραφταλίσουν το νου, να θερμάνουν τη διάθεση και να μεταλαμπαδέψουν την εντύπωση. Η ακρόπολη που διαπιστώθηκε αρχαιολογικά πως υπήρχε και μάλιστα με ναό της Ακρας Αθηνάς σε συνύπαρξη με τα Πελαογήτικα τείχη που την ενισχύουν και τα ανάκτα συμπληρώματα Ιπποτών και Τούρκων

στιγματίζουν το χρώμα του τόπου", έγραψε για τα αξιοθέατα της Σύμης πάλι ο Μιχαήλ Εμμ. Αρφαράς.

Εγώ, όμως, έχω ακόμη μια υποχρέωση: να επισκεφθώ το σπίτι όπου γεννήθηκε ο πατέρας μου σε μικρή απόσταση από το λιμάνι και -αν πιστεύετε-, απέναντι από την είσοδο του ξενοδοχείου... Opera House της Σύμης!

Αναπαλαιωμένο με γούστο και μεράκι από τα ξαδέφρια μου και με σημαντικό κόστος, είναι ένα από τα πιο όμορφα δείγματα νεοκλασικού του 19ου αιώνα και η διατήρησή του εξασφαλισμένη. Περπατώντας στα δρομάκια μέχρι να φτάσω εκεί η φαντασία μου καλπάζει στη Σύμη πριν εκατό χρόνια και τους προγόνους μου να τα διασχίζουν κάθε μέρα ή ν' ανεβοκατεβαίνουν τα αμέτρητα σκαλοπάτια από το Χωριό που φέτος ομολογώ ότι δεν τόλμησα να το κάνω.

Από αυτές τις σκέψεις με έβγαλε απροσδόκητα και θορυβωδώς ένα μεγάλο φορτηγό που ο οδηγός του προσπαθούσε να μανουβράρει μέσα σ' ένα δρομάκι, ενώ οι μαγαζάτορες έσπευδαν να βγάλουν από το πεζοδρόμιο τις εκτεθειμένεςπραμάτειες τους, οι σερβιτόροι μιας ταβέρνας συμμαζεύουν τις καρέκλες τους από την πορεία του φορτηγού και οι πελάτες της προστάτευαν ανήσυχοι τα πόδια τους από τις ρόδες του οχήματος. Να γελάς, ή να κλαίς;

Πριν μερικά χρόνια στη Σύμη υπήρχε μόνο ένα φορτηγάκι που εκτελούσε και χρέη ταξί, αλλά τώρα το νησί που στους δρόμους του δεν χωρά ούτε γαϊδούρι, γέμισε φορτηγά κάθε μεγέθους και μοτοσικλετες. Διερωτώμαι ποιός ανεγκέφαλος επέτρεψε αυτή την "πρόοδο" στη Σύμη χωρίς, τουλάχιστον, να υπάρχει κάποιος περιορισμός στο μέγεθος των οχημάτων, αλλά αυτοί είναι οι άρχοντες που δεν έχουν όσιο και ιερό και από φαιά ουσία, ούτε λόγος να γίνεται. Τα πάντα για την αρχαϊκή και ιδού το χάλι μας... Αν είναι δυνατόν φορτηγά στους ταρσανάδες της Σύμης και αυτό το θεωρούν "ανάπτυξη"!

Όταν ήρθε η ώρα του αποχωρισμού, η αναχώρηση του σκάφους αργά το απόγευμα, κουρασμένοι οι ταξιδιώτες, αλλά ευτυχώς από την εμπειρία, προσδοκούσαν την επιστροφή στη Ρόδο και τα ξενοδοχεία τους για ανάπαυση. Για μένα, όμως, καθώς το σκάφος απομακρυνόταν από το νησί μου, το ερώτημα ήταν αν θα αξιωθώ να ξαναρθω γι' ακόμη μια φορά, ή δύο, ή τρεις, επειδή η μαγεία της Σύμης είναι άρρηκτα δεμένη με την ίδια μου την ύπαρξη.

* Καλόο!

Πάει ένα ανδρόγυνο στο γιατρό. Παίρνει το λόγο η γυναίκα και λέει:

Γυναίκα: Γιατρέ μου έχουμε ένα πρόβλημα.

Γιατρός: Τι πρόβλημα;

Γυναίκα: Ξέρετε γιατρέ μου, εγώ κι ο άνδρας μου είμαστε παντρεμένοι 20 χρόνια.

Γιατρός: Συγχαρητήρια, αλλά ποιο είναι το πρόβλημα;

Γυναίκα: Όταν ξυπνήσουμε το πρωί, ορμάω στον άνδρα μου, τον βάζω κάτω, τον φιλάω, τον χαϊδεύω και κάνουμε έρωτα.

Γιατρός: Δε βλέπω πού είναι το πρόβλημα. Βέβαια, λίγα ζευγάρια μετά από τόσα χρόνια γάμου διατηρούν τόσο έντονη σεξουαλική ζωή, αλλά σε καμία περίπτωση δεν θα έλεγα ότι είναι κάτι το

ανησυχητικό.

Γυναίκα: Δεν τελείωσα γιατρέ μου. Όταν ο άνδρας μου επιστρέψει από τη δουλειά για μεσημεριανό, πριν φάμε τον ορμάω, τον βάζω κάτω, τον φιλάω, τον χαϊδεύω και κάνουμε έρωτα.

Γιατρός: Με εκπλήσσει η έντονη σεξουαλική σας δραστηριότητα σε αυτή την ηλικία, αλλά σίγουρα δεν θα ανησυχούσα. Πολλά ζευγάρια θα ήθελαν να είναι σαν και σας.

Γυναίκα: Μα δεν τελείωσα γιατρέ μου. Όταν ο άνδρας μου επιστρέψει το βράδυ από τη δουλειά, του ορμάω, τον βάζω κάτω, τον φιλάω, τον χαϊδεύω και κάνουμε έρωτα. Πριν πέσουμε να κοιμηθούμε του ορμάω, τον βάζω κάτω, τον φιλάω, τον χαϊδεύω και κάνουμε έρωτα. Τη νύχτα ενώ κοιμάται, τον ξυπνάω του ορμάω, τον βάζω κάτω,

τον φιλάω, τον χαϊδεύω και κάνουμε έρωτα.

Γιατρός: Οφείλω να ομολογήσω ότι δεν έχω ξανακούσει τέτοια περίπτωση, αλλά εύχομαι να συνεχίσετε έτσι. Αφού σας προίκισε η φύση με τέτοια αντοχή, χαρείτε το όσο είναι καιρός.

Ανδρας: Δεν τελείωσε γιατρέ μου. Αφού φύγω για τη δουλειά, έρχεται ο γαλατάς του ορμάει, τον βάζει κάτω, τον φιλάει, τον χαϊδεύει και κάνουν έρωτα. Έρχεται ο ταχυδρόμος του κάνει τα ίδια, με τον θυρωρό, με τον μπακάλη, με τον χαπάλη, τον ηλεκτρολόγο, τον υδραυλικό και πάει λέγοντας...

Γιατρός: Α, εσείς κυρία μου είσθε άρρωστη!

Γυναίκα (κλαίγοντας): Βλέπεις, Γιώργο μου! Δεν είμαι πόρνη! Άρρωστη είμαι η κακομοίρα. Α-P-P-Ω-Σ-T-H!